

Bohorski poročevalec

Planinsko društvo Bohor Senovo

marec 2016

Vsebina

- 3 Besede predsednika
- 6 Članstvo 2015
- 7 Vodstvo društva
- 8 Članarina 2016
- 9 Plan dela 2016
- 11 Prejemniki priznanja 2015
- 12 Prijatelji Bohorja 2015
- 13 Poročilo Mladinskega odseka 2015
- 15 Poročilo Odseka seniorjev 2015
- 16 Poročilo Komisije za izletništvo 2015
- 22 Poročilo Markacijskega odseka 2015
- 24 Planinski večeri
- 26 Aktivnosti na področju varovanja narave
- 27 Opravljeno delo na Koči na Bohorju
- 28 Tradicionalne prireditve
- 32 Pogovor s Tončko Požun
- 35 Grajska gospoda z Bohorja

Izdalo:

Planinsko društvo Bohor Senovo, Titova 106, 8281 Senovo,

zanj predsednik Hinko Uršič

uredil: Damjan Omerzu

foto: Hinko Uršič, Damjan Omerzu, Sonja Kostevc, Beno Abram, Blaž Petan, Marko Kranjc, Simon Poznič, Gregor Umek, Eva Redenšek, Miro Četrnič, Boštjan Kozole, Jože Divjak ml., Barbara Šoštar, Ana Bogovič, Marica Božičnik in arhiv PD Bohor Senovo

Naklada: 100 izvodov

Bohor, marec 2016

www.pdbohor.si // pdbohor@gmail.com

Uradne ure ob ponedeljkih: zimski čas 18-19h, poletni čas 19-20h

BESEDE PREDSEDNIKA

Hlanko Uršič

Za nami je prijazno, uspešno leto in z zadovoljstvom se ozremo nazaj. Kar nekaj pomembnih nalog smo si zastavili v preteklem letu in večino nam jih je uspelo uresničiti.

Na volilnem zboru članov smo kar za deset let »pomladili« naš upravni odbor; povprečna starost prejšnje sestave je bila 48 let, sedaj jih štejemo v povprečju 38. Vajeti društva postopoma predajamo mlajši generaciji, kar se je izkazalo za dobro odločitev. V delu društva se kaže nova energija, nove ideje, nov zagon. Mladi dokazujejo, da hočejo in znajo.

Že v prvem letu sta dva izmed novih članov UO opravila usposabljanje za markaciste PZS. Nove smerne table po Bohorskih planinskih poteh so rezultat pridobljenega znanja, odziva na razpis in postavitve le teh.

Organizacija delovne akcije - urejanje okolice koč, je tudi rezultat ideje in organizacije pomlajenega dela. Zadovoljni smo bili z odzivom in postorjenim.

Uspelo nam je nekaj velikih posodobitev pri planinski koči. V preteklih letih smo menjavali kritino po posameznih delih strehe, nekatere dela »krpali«, a vedno se je pokazala še kakšna špranja, skozi katero je dež našel pot v notranjost. Lani smo sanirali celotno streho - zamenjava kritine in zamenjava strešnih oken. V kočo smo napeljali optični kabel in tako omogočili priključitev na spletno omrežje, kar je potrebno za poslovanje v koči in daje možnost nadgradnje informiranja o »trenutnem« stanju na Bohorju z živi sliko. V gostinski prostor, v novem delu kočice smo postavili kaminsko peč, ki je prej hladen prostor spremenila v prijeten, vabljen kotiček. Za domače, prijazno vzdušje pa ni dovolj samo toplota iz peči, toploto v duši dajejo ljudje. Avgusta lani se je iztekla najemna pogodba z Renato in Mladenom in na Bohor sta prišla nova najemnika s kvalitetami, ki si jih pri oskrbniku lahko le želimo. Srečno Mladen in Renata, dobrodošla Branko in Dora, veseli smo vaju in upamo, da se bosta dobro počutila pri nas.

Treba je priznati, da prav vse pa le ne gre tako gladko, kot bi si želeli. Začnimo kar s številom članov, ki še vedno upada. V preteklem letu smo imeli 213 članov, od tega 167 članov PZS in 46 podpornih članov. V zadnjem letu smo izgubili 30 članov ali 12 % članstva, v zadnjih petih letih pa okoli 33 %. Zniževanje števila članov je problem, vendar to ne more biti izgovor, da se s situacijo kar sprijaznimo. Nekaterim društvom še uspeva. In kar se članstva tiče, upadanje skupnega števila ni edini problem. V preteklem letu smo imeli včlanjenih le 13 mladincev (srednješolci in študenti) ter 44 predšolskih in osnovnošolskih otrok, ki jih v članstvo v večini pritegne poletni mladinski tabor. Delo z mladimi in priprava programov, ki jih bodo pritegnili v planinstvo, je naša najpomembnejša naloga za naslednje obdobje. Potrebno bo sodelovanje z mentorji na osnovnih šolah izboljšati, organizirati planinsko šolo, planinske izlete in tabore za otroke in verjetno še marsikaj.

Naslednji problem so jubilejne prireditve. Saj jih še ohranjamo, ampak kaj dosti več od tega nam pa ne uspe. Kadar steče pogovor o organizaciji teh prireditev, se mladi vprašajo: »Ampak zakaj moramo vztrajati pri teh prireditvah, če pa nikogar ne zanimajo?« Odgovor je: zaradi tradicije! Ampak res, za koga se trudimo ohranjati tradicijo, če vas, članov, to ne zanima? In potem se zgodi, da na novoletni pohod, pa tudi druge prireditve, pridejo člani iz vseh sosednjih društev, le iz domačega ni nikogar, ali pa le za vzorec. Vsako leto posebej nam je nerodno zaradi tega. Kaj ne delamo prav, zakaj vas ne pritegnemo? Bi bilo bolje, če bi obogatili programe, spremenili vsebine?

Stik s članstvom vzdržujemo preko oglasnih omaric in spletne strani društva (<http://www.pdbohor.si>), E-pošte in pisarne PD, ki je odprta vsak ponedeljek. Sprejemam kritiko na nedoslednost pri urejanju oglasnih omaric, upam, da so informacije preko spleta pravočasne in uporabne, glede obiska v planinski sobi pa vam zaželim le dobrodošlico, v upanju, da se oglasite in prinesete nove ideje.

Nič bolje nam ne gre pri organiziranju izletov. Uspe nam jih organizirati le slabo polovico od načrtovanih. Res je včasih krivo vreme, ampak ni vreme edini in glavni krivec. Razprave o izletih se običajno končajo z dejstvom: » saj smo izlete pripravili in razpisali, prijav pa ni«. Potrebno bo storiti več, poiskati probleme in pripraviti rešitve.

Da ne bom svojega poročila zaključil z »jamranjem«, naj zapišem, da naš odsek seniorjev nič ne »jamra«, ampak pridno sodelujejo pri organizaciji izletov in pri pripravi letnega programa, ki ga tudi v celoti uresniči.

Ponedeljkovi planinski večeri s potopisnimi in naravoslovnimi predavanji tečejo po programu. Udeleži se jih od 10 do 40 obiskovalcev. Kadar pričakujemo velik obisk si moramo izposoditi dodatne stole. Prišlo pa je že tudi do potrebe po razširitvi sejne sob, ker pa ni šlo, smo se malo stiskali.

Če tole moje poročilo povzamem v par besedah, bi se slišalo tako: zadovoljni smo z lanskim letom, ampak čaka nas še veliko dela. Trudili se bomo oblikovati tako vsebino, da vas zadržimo v naši družbi in privabimo še nove, vendar brez vaše pomoči, novih idej in pristopov ne bo uspeha. Skupaj bomo uspešnejši, pridite v ponedeljek zvečer v planinsko sobo ali pa nam pišite.

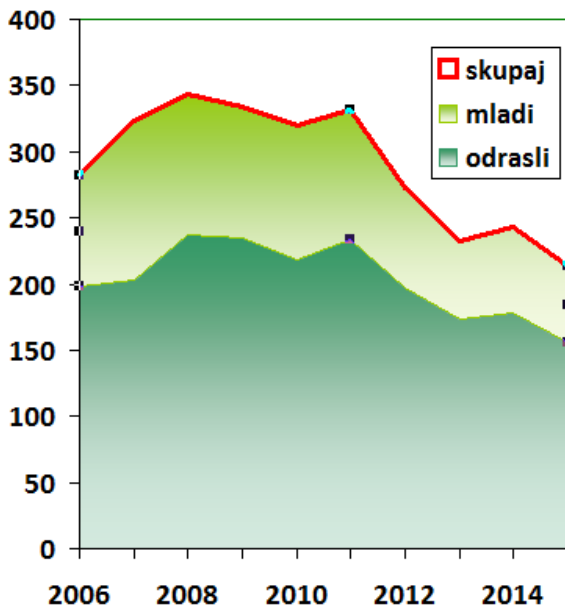
ČLANSTVO 2015

in pregled gibanja članstva v zadnjih 10 letih

Boštjan Kozole

	A (odrasli)	B (odrasli)	B1 (nad 65 let)	S+Š (srednješ. in štud.)	P+O (otroci)	Po-PD (podporni)	skupaj
ženske	0	36	10	5	23	33	107
moški	1	51	11	8	21	14	106
skupaj	1	87	21	13	44	47	213

leto	odrasli	mladi	skupaj
2006	198	84	282
2007	203	120	323
2008	237	106	343
2009	235	99	334
2010	218	102	320
2011	234	98	332
2012	197	76	273
2013	174	58	232
2014	178	65	243
2015	156	57	213

VODSTVO DRUŠTVA

Na zboru članov, ki je potekal 27. 3. 2015, smo delno prevetrili sestavo Upravnega odbora PD Bohor Senovo za naslednji mandat.

mandat 2015 - 2018	mandat 2012 - 2015	funkcija
Hinko Uršič	Hinko Uršič	predsednik
Marko Krajnc	Alojz Krajnc	podpredsednik PD in predsednik gospodarske komisije
Damjan Omerzu	Sonja Kostevc	tajnik
Marija Božičnik	Marija Božičnik	blagajničar
Marjan Poznič	Marjan Poznič	predsednik komisije za izletništvo
Marija Krušič	Marija Krušič	načelnik odseka seniorjev
Simon Poznič	Branko Dular	gospodar društvenega imetja
Klemen Hlebec	Simon Poznič	načelnik mladinskega odseka
Stani Mirt / Blaž Petan	Stani Mirt	načelnik markacijskega odseka
Jelka Urh	Damjan Omerzu	predsednik komisije za tradicionalne prireditve
Gregor Umek	Gregor Umek	načelnik vodniškega odseka
Boštjan Kozole	Boštjan Kozole	evidentičar
Miroslav Mikeln	Miroslav Mikeln	predsednik nadzornega odbora
Edi Mirt	Edi Mirt	član nadzornega odbora
Aleksander Strupch	Aleksander Strupch	član nadzornega odbora
Janko Lubi	Janko Lubi	predsednik častnega razsodišča
Albina Mahovne	Albina Mahovne	člani častnega razsodišča
Veljko Vižintin	Veljko Vižintin	člani častnega razsodišča

Vrste članstva	Višina članarine
A član z večjim obsegom ugodnosti	55,00 €
A/z družinskim popustom	50,00 €
B polnoletna oseba, z osnovnim obsegom ugodnosti	25,00 €
B/z družinskim popustom	20,00 €
B1 oseba starejša od 65 let, z osnovnim obsegom ugodnosti	18,50 €
S+Š srednješolec ali oseba s statusom študenta, do vključno 26. leta starosti, z osnovnim obsegom ugodnosti	16,00 €
S+Š/z družinskim popustom	12,80 €
P+O predšolski ali osnovnošolski otrok, z osnovnim obsegom ugodnosti	7,00 €
P+O/z družinskim popustom	5,60 €
Podporni član društva brez ugodnosti PZS	5,00 €
Članska izkaznica PZS	2,00 €

Članarina zajema člansko zavarovanje za planinske dejavnosti, popuste pri nočitvah v planinskih kočah, popuste v raznih trgovinah in drugih ponudnikih ter možnost sodelovanja pri aktivnostih društva.

Vse podrobnosti o članarini in članskem zavarovanju Planinske zveze Slovenije so na voljo na spletni strani: <http://clanarina.pzs.si> ali v zgibanki, ki jo lahko prejmete v društveni pisarni.

Članarino lahko poravnate v društveni pisarni v času uradnih ur (Boštjan Kozole).
Za pojasnila smo vam na voljo na pdbohor@gmail.com.

PLAN IZLETOV IN TRADICIONALNIH PRIREDITEV 2016

23.01.2016	Celjska koča (652m)
20.02.2016	Janče (792 m)
19.03.2016	Debela peč (2014 m)
23.04.2016	Lisca (948)
21.05.2016	Gradiška tura (793 m)
18.06.2016	Velika planina (1666 m)
16. in 17. 07.2016	Tofana di Rozes (3225)
26. in 27. 08.2016	Škrlatica (2740 m)
17. in 18. 9. 2016	Trenta, Triglavska jezera, Krnska jezera, Lepena
22.10.2016	Dleskovška planota
19.11.2016	Ratitovec (1678 m)
10.12.2016	Žusem (669 m)

03.01.2016	Srečanje posavskih planincev na Bohorju
13.02.2016	Valentinov pohod
08.05.2016	Jezikova nedelja na Bohorju
11.06.2016	Juriš na Bohor
16.10.2016	Kostanjeva nedelja na Bohorju

PLAN IZLETOV ODSEKA SENIORJEV 2016

6.januar	Okolica Zdol
20.januar	Okolica Leskovca
3.februar	Okolica Koprivnice
17.februar	Rucman vrh iz
2.marec	Debenec
16.marec	Gorjanci
30.marec	Lisca
13.april	Nanos ali Boč
27.april	Veliki Cirknik
11.maj	Bohor
25.maj	Po poti azaleje v Boštanju
8.junij	Golte
22.junij	Oštrc - Sošice

6.julij	Kamniško sedlo iz K.Bistrice
20.julij	Mirna gora
avgust	V štirih dneh čez Pohorje
7.september	Dobrča
21.september	Okolica Reštanja
5.oktober	Okolica Velikega
19.oktober	Brnica
2.november	Okolica Sevnice
16.november	Okolica Koprivnice
30.november	Okolica Bučke
14.december	Žigarski vrh
28.december	Rucman vrh, zaključek

PREJEMNIKI PRIZNANJ V LETU 2015

Na zboru članov, ki je potekal 27. 3. 2015, smo podelili priznanja aktivnim članom društva.

ZLATI ČASTNI ZNAK PZS

Alojz Kranjc, podpredsednik PD
Jadranka Kržan, mentorica na OŠ Raka
Janko Lubi, častno razsodišče

SREBRNI ČASTNI ZNAK PZS

Jože Divjak, praporščak
Marjan Poznič, organizator izletov
Sonja Kostevc, tajnica, organizatorica

BRONASTI ČASTNI ZNAK PZS

Boštjan Kozole, član UO, evidentičar, VPZS
Damjan Omerzu, član UO, VPZS, MO
Gregor Umek, član UO, VPZS, MO
Klemen Hlebec, VPZS, vodja tabora, MO
Marija Božičnik, blagajničarka PD
Marko Kranjc, aktivnosti v taborih MO
Petra Omerzu, aktivnosti v taborih MO
Simon Poznič, član UO, VPZS, MO
Špela Poznič, aktivnosti v taborih MO

ZLATI MENTORSKI ZNAK PD BOHOR

Stane Mirt, član UO, markacist

MENTORSKI ZNAK

Tatjana Pribožič, mentorica v vrtcu
Irena Kozole, mentorica v vrtcu

PRIZNANJA PD BOHOR

Aleksander Strupeh,
Ana Suvajčević,
Beno Abram
Blaž Petan
Boštjan Zakšek
Branko Dular
Jerneja Preložnik
Klemen Bogovič
Lado Kodrič
Nastasija Mahne
Robert Umek
Rok Umek
Veljko Vižintin
Zoran Dular
Žiga Krevelj

ZAHVALA PD BOHOR

Aleš Pertnač
Benjamin Požun
Darja Lasbaher
Dejan Dornik
Jasna Pertnač
Lea Levičar
Maja Peterkovič
Nuša Petrovič
Renata Županc
Tilen Kolar
Žiga Omerzu

PRIJATELJI BOHORJA 2015

Akcija "Prijatelji Bohorja" spodbuja udeležence k čim bolj pogostem vzponu do Koče na Bohorju. Veliko je takih, ki to vzamejo kot osebni izziv, motivacijo za redno rekreacijo, k velikem številu obiskov v posameznem letu pa pripomore tudi kančen tekmovalnosti.

Seznam prijateljev Bohorja, ki so se v letu 2015 uvrstili med TOP 10:

1	Juh Jože	227
2	Tovornik Franc	168
3	Šebjan Andrej	166
4	Labus Nikola	156
5	Tovornik Tone	152
6	Motore Marjan	102
7	Petan Blaž	102
8	Bašek Mateja	101
9	Lubi Janko	75
10	Koren Branko	74

POROČILO MLADINSKEGA ODSEKA 2015

Klemen Hlebec

Leto 2015 je v okviru mladinskega odseka potekalo po ustaljenih tirnicah. V začetku leta smo si ponovno zadali cilj, da izvedemo mini tabor na Ravnem Logu ter mladinski planinski tabor na Pokljuki, kar nam je tudi uspelo. Aktivni pa smo bili pri izvedbi planinskih izletov v okviru društva, predvsem pri obisku tritisočaka v Dolomitih, kjer smo bili prisotni zelo številčno, kar je zelo spodbudno za društvene izlete v prihodnje. Eden izmed vrhuncev, pa je bil tudi ekstremni podvig Marka in Blaža, saj sta si zadala cilj priti v dveh dneh s kolesom na Triglav in nazaj domov. Podvig jima je uspel in tako sta s kolesom opravila pot od doma do Aljaževega doma v Vratih, kjer sta nato nadaljevala pot peš proti vrhu Triglava, po povratku v dolino pa ju je čakal še povratek s kolesom domov. Pri podvigu so se jima pridružil še neuničljivi Lojz ter Nina in Eva. Letošnje leto je bilo sorazmerno uspešno, saj smo realizirali vse zadane cilje. Velja pa omeniti, da je udeležba na taboru padla glede na prejšnja leta. Velik razlog tiči v temu, da se je povprečna starost vodstva tabora zvišala, s tem pa tudi naše druge obveznosti in posledično manj časa, ki ga lahko posvetimo pripravam na tabor. Tako bo potrebno v naslednjih letih pridobiti mlajše člane vodstva, ki bodo prinesli v mladinski odsek sveže ideje.

Mini tabor Ravni log

Kot je že ustaljena praksa, smo želeli predstaviti osnovnošolcem okoliških osnovnih šol, mladinski planinski tabor v obliki mini tabora. Tako smo se tudi letos podali za eno noč prespati v šotoru na Ravnem Logu. Na mini taborjenju smo bili 22. in 23.5.2015 in zbralo se je precejšnje število udeležencev, saj jih je bilo kar trideset, kar je največ v zadnjih štirih letih. Prav tako je pa potrebno omeniti, da smo tu pridobili še dve članici mladinskega odseka, kateri sta se tudi kasneje pridružili na taboru. Tako lahko zaključim, da je bil letošnji mini tabor izjemno uspešen.

Mladinski planinski tabor Pokljuka 2015

Uspešno smo izvedli mladinski planinski tabor, kateri je tokrat potekal v osrčju Julijskih Alp na Pokljuki. Tabor je potekal od 18. do 25.7. 2015. Za razliko od prejšnjih let smo tokrat imeli malo več sreče z vremenom saj nas letos dež ni spremljal skozi celotni tabor. Tako kot vsako leto smo se imeli izjemno, zabavali smo se na vse mogoče načine, naučili smo se tudi marsikatero nove planinske veščine. Še vedno pa je glavni cilj hoditi v hribe, tako smo letos obiskali: Uskovnico, Planino Konjščico, Viševnik, Mali Draški vrh, Triglav. Glede na prejšnja leta je število udeležencev malo padlo, kljub temu nas je bilo dovolj, da smo uživali teden dni v neokrnjeni naravi. Na taboru nas je tako bilo 16 udeležencev in 8 stalnih članov vodstva.

POROČILO ODSEKA SENIORJEV 2015

Marija Božičnik

Pohodniška sekcija seniorjev PD Bohor Senovo je aktivna od marca 2010. Skozi vse leto 2015 smo realizirali skoraj vse kar smo planirali. Ta „skoraj“ je izjema res močno deževnega dne, ko smo imeli namen prehoditi Aškerčevo pot pri Rimskih Toplicah. Najprej pa malo splošne statistike: na 25 pohodih, vsako drugo sredo, nas je bilo skupaj 325 (220 v letu 2014), kar pomeni 13 udeležencev v povprečju na pohod. Seveda smo se udeleževali tudi pohodov in tur matičnega PD, vendar to v naših podatkih ni zajeto. Seveda nismo manjkali na januarskem Posavskem srečanju planincev na Bohorju (10), prav tako se nas je 13 udeležilo 21. Valentinovega pohoda iz Kozjega na Bohor. Iz naših planinskih želja so nekateri posamezniki dodali tudi kaj bolj imenitnega v naš seznam, kot na primer: Kamniško sedlo in Otok Vis. Na kratko bomo opisali naše pohode, ki so pozimi res po nižjih predelih, v poletno-jesenski sezoni pa seveda dlje in višje.

V januarju smo šli na **novoletni pohod na Bohor**. Sredi januarja smo šli z vlakom do Brežic in nato obiskali **Sv. Vid nad Čatežem**. Konec januarja pa smo se z avtobusom odpeljali v Podsredo in izvedli pohod na **Podsreški grad ter se preko Gorjan vrnili v Koprivnico**.

Februarja smo se udeležili **XXI. Valentinovega pohoda** na Bohor, nekaj dni prej pa več ur raziskovali **okolico Leskovca pri Krškem**.

Marec je prinesel tri pohode. Prvi je bil s parkirišča pri **gostilni Pečnik v Guntah** in si na Straži ogledali Kerinovo vinsko klet, kjer je bilo super. Sredi marca smo se s prijaznimi Krmeljčani podali na njihov znameniti hrib **Kamenško**, kar je bilo za nas nekaj povsem novega. Koncem marca pa smo šli raziskovat **okolico Brestanice**, seveda le po gričih.

April je bil dolg, saj smo spet opravili tri pohode: z avti smo se peljali do **Dečnega sela** in po strmih poteh raziskovali zanimive griče in spoznali marsikaj novega s Stašem iz sosednje občine. Ker je bil april lep smo že naslednjo sredo z vlakom šli do Hrastnika in od tam obiskali **Klobuk, Kal in Mrzlico**. Koncem aprila pa smo se z avtobusom redne linije odpeljali na Kozjansko do Lesičnega, se od tam povzpeli na **Oslico** ter se preko Reštanja peš vrnili na Senovo. Vreme je bilo čudovito, narava je izgledala kot v rajju, za piko na „i“ pa je bil malo daljši postanek pri Zakškovich na Reštanju.

Maj je bil lep mesec. Že v začetku maja smo se s Krčani in skupnim avtobusom podali v Škofjeloško hribovje. Najprej smo si ogledali rudnik marmorja v **Hotavljah**, nato pa se povzpeli na 1001 m visok **Ermanovec**. Konec maja smo šli z avti do naselja Log v sevniški občini. Kar 4 ure in pol smo porabili za pohod **do Preske** od koder smo preko Laz vrnili na Log. V začetku junija so bili štirje naši pohodniki na **otoku Visu**, ki so ga prehodili po dolgem in počez, ostali pa smo tiste dni šli peš **iz Kostanjevica do šentjernejskega Lurda** in nazaj. Sredi junija smo izkoristili lep dan, ki se je sicer začel z dežnimi kapljicami, končal pa se je s soncem. In kje je bilo to, če ne na **Čemšeniški planini**, kjer smo že v drugo doživeli takšno „požeganje“.

Julija še nismo šli na dopust. Kar nekaj naših članov in članic se je z avtobusom skupaj s Krčani podalo proti mejnemu prehodu Ljubelj, od koder smo šli na **Planino Korošica** (1555 m) in se podali še do sedla pod **Velikim vrhom (2000 m)**, kjer je bilo polno cvetja in pot je bila nasploh prečudovita. Sredi junija nas je Jože popeljal na **Kamnik**, ki je eden izmed 64-tih vrhov na obhodnici Križem-Kražem. Tik pred koncem julija smo šli **iz Bistrice ob Sotli na Svete gore**. Ker je deževalo tako gor kot grede dol, smo bili pošteno premočeni, lahko bi rekli, za vse pohode skupaj!

Prvi teden v avgustu smo nekaj let zapored po en teden taborili. Lani pa se je vse spremenilo, ko je načelnica seniorjev doma padla čez kovček in od takrat je ni bilo več z nami na pohodih. Pa kljub vsemu je na daljavo spremljala naši dve pohodnici-tabornici, ko sta šli **iz Slovenj Gradca čez Pohorje**. Bilo jima je tako lepo, da sta sklenili, da gremo v čim večjem številu tudi naslednje leto. Zadnja avgustovska sredo je bila namenjena pohodu na **Šmohor nad Laškim**. Vreme je bilo spet čudovito, tudi pot in kočja sta nas navdušila. Ker avgusta še kar ni hotelo biti konec, smo se zadnjo nedeljo v večjem številu podali **iz Artič na Rucman vrh** in užili še en lep sončen dan v veseli družbi na otvoritvi turistične kmetije.

In že je bil tu *september* s pričakovanjem vse nižjih temperatur. Lepo vreme nas je 8. septembra zvelklo izpod slapu Rinka na **Okrešelj** in nato na **Kamniško sedlo**. Gor in dol v enem dnevu in sicer v času kot je naveden na obvestilnih tablah. Takoj naslednji dan pa smo se že podali z vlakom do ŽP Sava in se podali še na **Zasavsko goro**. Pred koncem septembra pa smo se podali še na **Debenc nad Mirno**.

Foto: na Zasavski gori

Oktober smo pričeli s pohodom po kozjanskih sadovnjakih iz **Podsrede v Virštanj in nazaj čez vinograde in sadovnjake**. Za tem je bila ena deževna sredo in Antona Aškerca nismo šli obiskat, zato pa smo koncem oktobra z vlakom šli do Laz in se preko **Janč** vrnili v Jevnico na vlak. Na Jančah in na pohodu je bilo lepo vreme.

Dve **novembrski** sredi sta bili polno zasedeni, saj smo do takrat vsa domača jesenska dela končali in se spet podali na pohode. Kot prvo smo šli na **Kranjsko deželo okoli Bučke** pogledat kako brbotajo vina v vinskih sodih. Dan in vreme sta bila takšna kot od boga dana in seveda, za pohvalit. Sredi novembra pa smo se s Slavico podali po **gričih okoli Mrčnih sel** in uživali v čudovitem jesenskem vremenu.

Decembra smo se že takoj v začetku podali **okrog Koprivnice in čez Gorjane**, Slatne, Prevol in od gradu prišli nazaj v Koprivnico. Naslednja sredo je bila namenjena spoznavanju okolice Senovega.

Pohod na zadnjo sredo v letu 2015 speljan po bližnji okolici **Ribnika v Mačkovcih**, kjer smo po končanem pohodu imeli zaključek in nazdravili novim zmagam. Prijazno vabljeni v naše vrste, da vam ne bi zmanjkalo časa, kajti nekoč bo prišel čas, ki ne bo več pravi čas in vse prehitro bo ta čas.

Foto: Naši seniorji na otoku Vis

POROČILO KOMISIJE ZA IZLETNIŠTVO 2015

Datum	Tura	Št. udel.
24. 01.	MENINA PLANINA (1453 m)	21
21. 03.	RAŠICA (641m)	10
20. 06..	KOFCE IN VELIKI VRH (2088 m)	20
11. -12. 07.	LAVERELLA (3055 m)	27
13.12.	ŠMARNNA GORA (669 m)	18

LAVARELLA - 3055 m

11. in 12. julij 2015

Ana Bogovič

11. 7. 2015 je PD Bohor organiziralo dvodnevno planinsko turo v Dolomite. Cilj pohoda je bila 3055m visoka gora, Lavarella. 27 planincev nas je menilo, da je ponovno napočil čas, da zadihamo zrak nad 3000 m. Ura je bila dve zjutraj, ko smo se odpeljali iz Senovega proti Italiji. Šofer Bojan nas je varno in hitro pripeljal do cilja, na parkirišče pred kočo Rifugio Pederu, kjer se začne naravni park FanesSennesPrags. Koča Rifugio Pederu se nahaja na višini 1548 metrov. Ob 8.30 uri smo začeli s pohodom. Smerokazi so nas usmerjali po pešpoti prot kočī Rifugio Lavarella, kjer smo imeli prvi postanek. V nadaljevanju poti so se nam začeli odpirati vse lepši razgledi na okoliške vrhove. Po nekaj urah hoje smo prišli do sedla, kjer se nam je z desne priključila pot po dolini Val Medesc, mi pa smo nadaljevali rahlo levo za oznakami La Varella. Pot po meliščih nas je kmalu pripeljala do nekoliko strmejših pobočij.

V nadaljevanju je postala pot zahtevnejša in je potekala po strmih zahodnih pobočjih gore. Pot ni zavarovana in zato smo morali biti precej previdni. Vzpon nam je vzel kar nekaj časa, zato postanek na vrhu ni bil dolg. Iz nahrbtnikov smo vzeli malico, pijačo, se fotografirali in nato po nekoliko lažji poti krenili nazaj proti izhodišču našega pohoda. Ob 20.30 uri nas je večina prišla nazaj do avtobusa. Bili smo utrujeni, a zadovoljni, da smo vsi uspeli osvojiti vrh. V bližnji vasici San Vigilio je mlajši del naše odprave postavil šotore in pripravil pravi piknik v naravi. Dobrote z žara so nas okrepčale, tako da smo hitro pozabili na napore tega dne. Naslednje jutro smo se vsi zadovoljni in z lepimi vtisi odpravili nazaj proti domu. Lahko izrečemo zahvalo in pohvalo za odlično vodeno in izvedeno planinsko turo (vodniki Klemen Hlebec, Gregor Umek in Damjan Omerzu). Mlada sekcija PD Bohor se je izkazala.

Foto: Člani PD na vrhu 3055 m visoke Lavarele in čudoviti razgledi s poti

POROČILO MARKACIJSKEGA ODSEKA 2015

Blaž Petan, Damjan Omerzu

V letu 2015 smo markacisti, markacisti pripravniki in ostali prostovoljci očistili, pregledovali ter markirali poti po Bohorju.

Ponosni smo, da smo na naših poteh na Bohorju začeli postavljati ustrezne smerne table, ki so v skladu z Zakonom o planinskih poteh in jih poznamo tudi z drugih planinskih poti po Sloveniji. Postavili smo 5 novih drogov in 14 tabel. Upamo, da bomo s tem olajšali orientacijo obiskovalcem Bohorja, ki naših poti še ne poznajo in s tem k obisku pritegnili širši krog planincev.

Pot Jablance-koča je bila pregledana, popravljene so bile markacije, postavljen drog in markacijska tabla. Enako smo storili na poteh Javornik-Škofov križ in Brest-Koča na Bohorju. Na poteh Dobrovski potok-Partizanska bolnica in Ovinek-Dobrovski potok smo naredili pregled, čistilno akcijo, postavili droga in smerni tabli. Na pot Mraz-Jevša smo opravili pregled poti.

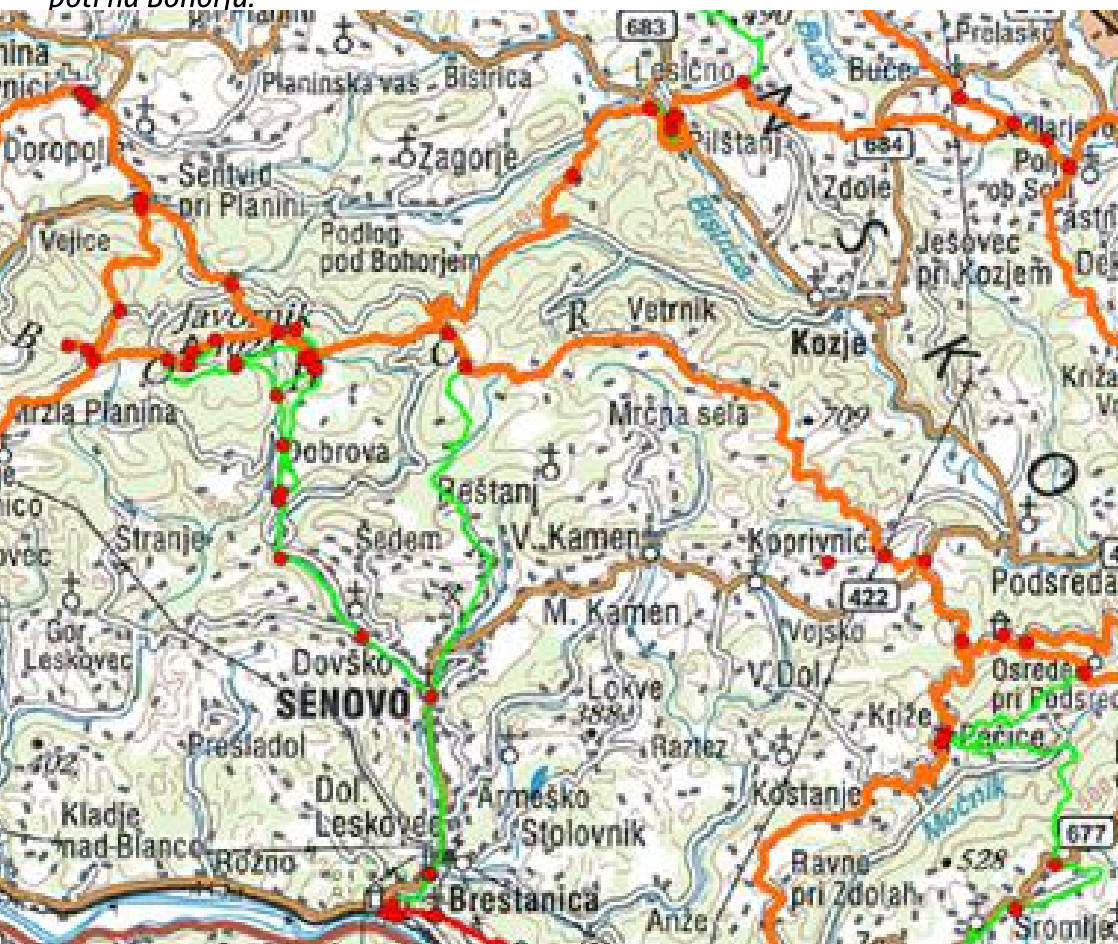
Blaž Petan in Marko Kranjc, dva mlada člana društva, sta se udeležila tečaja za markaciste Planinske zveze Slovenije, ki sta ga tudi uspešno opravila. To je pomembna pridobitev društva, saj smo s tem pridobili tudi formalno usposobljen strokovni kader, ki bo ob pomoči dolgoletnih društvenih markacistov, gonilna sila za urejanje poti.

Po Bohorju poteka več različnih poti, od planinskih, turističnih, do čisto neuradnih poti, ki so znane samo poznavalcem in domačinom. Planinsko društvo Bohor Senovo skrbi in vzdržuje planinske poti na Bohorju iz Senovega do Koče na Bohorju (klasična in grebenska pot, pot čez Reštanj), pot na Javornik, Koprivnik, do Partizanske bolnice v Travnem lazu in del Zasavske planinske poti od Zaloške gore do Gradu Podsreda. Te poti smo v preteklem letu tudi ponovno posneli z GPS napravo in v evidenco planinskih poti Planinske zveze Slovenije vnesli osvežene in natančnejše podatke. Ti podatki, skupaj z vsemi ostalimi planinskimi potmi v Sloveniji so na voljo na spletni strani www.planinske-poti.si.

V prihodnje imamo načrt popraviti nekaj kritičnih odsekov na planinskih poteh. Popraviti je potrebno odvodnjavanje, markacijske oznake, opraviti pregled vseh poti in postaviti nekaj drogov ter markacijskih tabel, za katere bomo ponovno poskušali pridobiti sofinanciranje s strani razpisa Planinske zveze Slovenije iz sredstev Fundacije za šport RS.

Foto: Izsek s spletne strani www.planinske-poti.si s pogledom na planinske poti na Bohorju.

PLANINSKI VEČERI

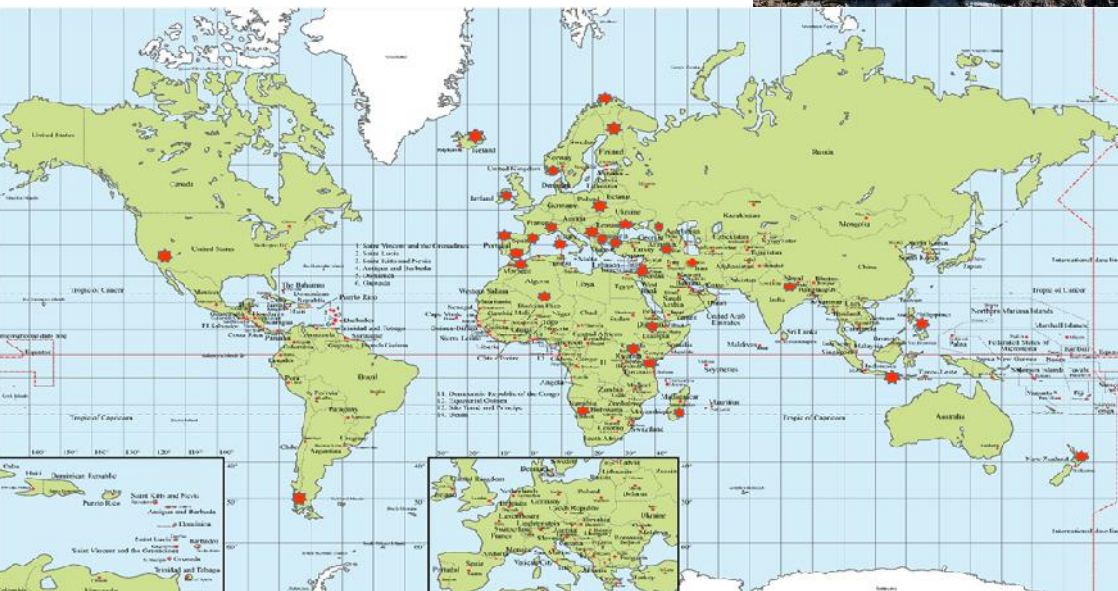
Sonja Kostevc

V februarju smo zaključili šesto sezono zimskih planinskih večerov s planinskimi, potopisnimi in naravoslovnimi predavanji.

Začeli smo oktobra 2010, ko nam je skupinica naših vodnikov predstavila svoj vzpon na 5.642 m visok Elbrus, najvišji vrh Kavkaza ter hkrati evropske celine in Rusije. V naslednjih šestih zimah smo »obkrožili svet«. S predavatelji smo delili vtise z njihovih potovanj ter ob ogledu fotografij spoznavali tuje dežele, pokrajine, gorovja, gorske vrhove vse tja do višine skoraj šest tisoč metrov, floro in favno, mesta in ljudi ter njihov način življenja.

Slika: Grafični prikaz kje vse smo se sprehodili na planinskih večerih v zadnjih šestih letih.

**Popotnik je aktiven:
ves čas išče ljudi,
pustolovščine in
nabira izkušnje.
Turist je pasiven;
pričakuje, da se mu
bodo stvari
dogajale same od
sebe.
(Daniel J. Boorstin)**

Vsi naši predavatelji so ljubitelji takih načinov potovanja, ki jih z deželo in ljudmi povežejo bolj neposredno od klasičnih turističnih potovanj, hkrati pa vsi svoje predstavitve dopolnijo z odličnimi avtorskimi fotografijami, na katerih so ujete značilnosti in lepote posamezne dežele. Je to zgolj slučaj, ali je povezava med fotografskim talentom in poglobljenim doživljanjem okolja »zakonitost«?

Včasih naše planinske večere popestrimo tudi z mini razstavo fotografij dežele, ki je predstavljena v predavanju. Doslej se nam je s svojimi fotografijami predstavil Vinko Šeško.

Foto: Utrinki iz razstave fotografij, ki jo je pripravil Vinko Šeško

V sezoni 2015 / 2016 nam je zimske večere popestrilo pet gostov - popotnikov.

Vinko Šeško iz PD Lisca Sevnica se je prijazno odzval našemu povabilu s kar tremi popotniškimi predavanji:

- * tritedensko potovanje po Iranu,
- * planine Črne Gore (Komovi, Prokletije, Durmitor),
- * vandranje po Pirenejih in severni Španiji.

Sonja in Toni Cvetko sta predstavila svoje 25 dni dolgo potovanje po Etiopiji, kjer plemena še živijo v nekem drugem času. Na trekingu sta se povzpela na svojih rekordnih 3926 višinskih metrov, se spustila do slane depresije sto in več metrov pod morjem, preživela noč na robu kraterja nad jezerom žive lave...

Janez Levstik iz PD lisca Sevnica je bil gost na hčerini poroki na otoku Flores. Po poročnem slavlju je z družino odšel na potovanje po štirih indonezijskih otokih: Flores, Lombok, Bali in Java. Povzpeli so se tudi na drugi najvišji vulkan Indonezije, 3725 m visoko goro Mt Rinjani.

Letošnjo sezono planinskih večerov zaključujemo z naravoslovnim predavanjem **Dušana Klenovška** iz Kozjanskega parka: Sadovnjak – vrt biodiverzitete.

V ponedeljkovem večeru pred božičnimi prazniki sem predstavila svoje potovanje po Izraelu in Palestini, po krajih, kjer so nastajale svetopisemske zgodbe.

AKTIVNOSTI NA PODROČJU VARSTVA NARAVE

Sonja Kostevc

PD Bohor Senovo sicer nima organizirane naravovarstvene dejavnosti v obliki samostojnega odseka, kot priporoča PZS, vendar smatramo, da to področje uspemo približati članom enako ali celo bolj kvalitetno v okviru drugih dejavnosti društva (predavanja, mladinski tabor, planinski izleti). Svoje naloge na področju varstva narave vidimo predvsem v seznanjanju in osveščanju pohodnikov in obiskovalcev narave ter v naravovarstveni vzgoji mladih planincev

V okviru naravoslovnih tem planinskih predavanj smo se v treh sezonah seznanili z:

- ▶ geološko sestavo Bohorja,
- ▶ tujerodnimi invazivnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami,
- ▶ zavarovanimi rastlinskimi in živalskimi vrstami,
- ▶ bogastvom flore in favne suhih hribovskih travnikov,
- ▶ biodiverziteti v travniških sadovnjakih,
- ▶ vrstami ptic v travniških sadovnjakih,
- ▶ vplivi izgradnje hidroelektrarne na rastlinski in živalski svet Vrbine.

Prisrčna hvala Dušanu Klenovšku iz Kozjanskega parka za prijazno pripravljenost, da svoje bogato znanje deli z nami in nam tudi zapletene zakone narave predstavi na preprost, iskrov, duhovit način.

Foto: Ti drobni zakladi narave niso nekaj samoumevnega, zato jih varujmo skupaj.

OPRAVLJENO DELO NA KOČI NA BOHORJU

Damjan Omerzu

V septembru 2015 so na strehi Planinske koče na Bohorju potekala dela z namenom celovite prenove strehe. Obstoječa streha je bila mestoma dotrajana in v preteklih letih že večkrat popravljena s strani članov društva. Z namenom odpraviti mesta, kjer je streha puščala in ob tem zagotoviti ustrezno toplotno izolativnost, ki je potrebna na objektih na višji nadmorski višini, je tako naša koča dobila novo preobleko v temnejši barvi.

Investicija je predstavljala ogromen finančni zalogaj za društvo. Zmogli smo ga po večletnem varčevanju in ob izdatni podpori donatorjev, za kar se še enkrat iskreno zahvaljujemo.

V nedeljo, 4. oktobra 2015, smo na Bohorju zavihali rokave na delovnik akciji urejanja okolice koče. Udeležba je bila številčna, kar 18 pridnih parov rok. V nekaj urah smo pospravili večino odpadnega materiala okoli koče, odstranili zarast okoli koče, pregledali vodovodno zajetje in opravili še nekaj manjših popravil.

Poleg tega pa imamo na koči še dve pomembni pridobitvi: novo kaminsko peč in internetni dostop preko optičnega kabla.

Valentinov pohod

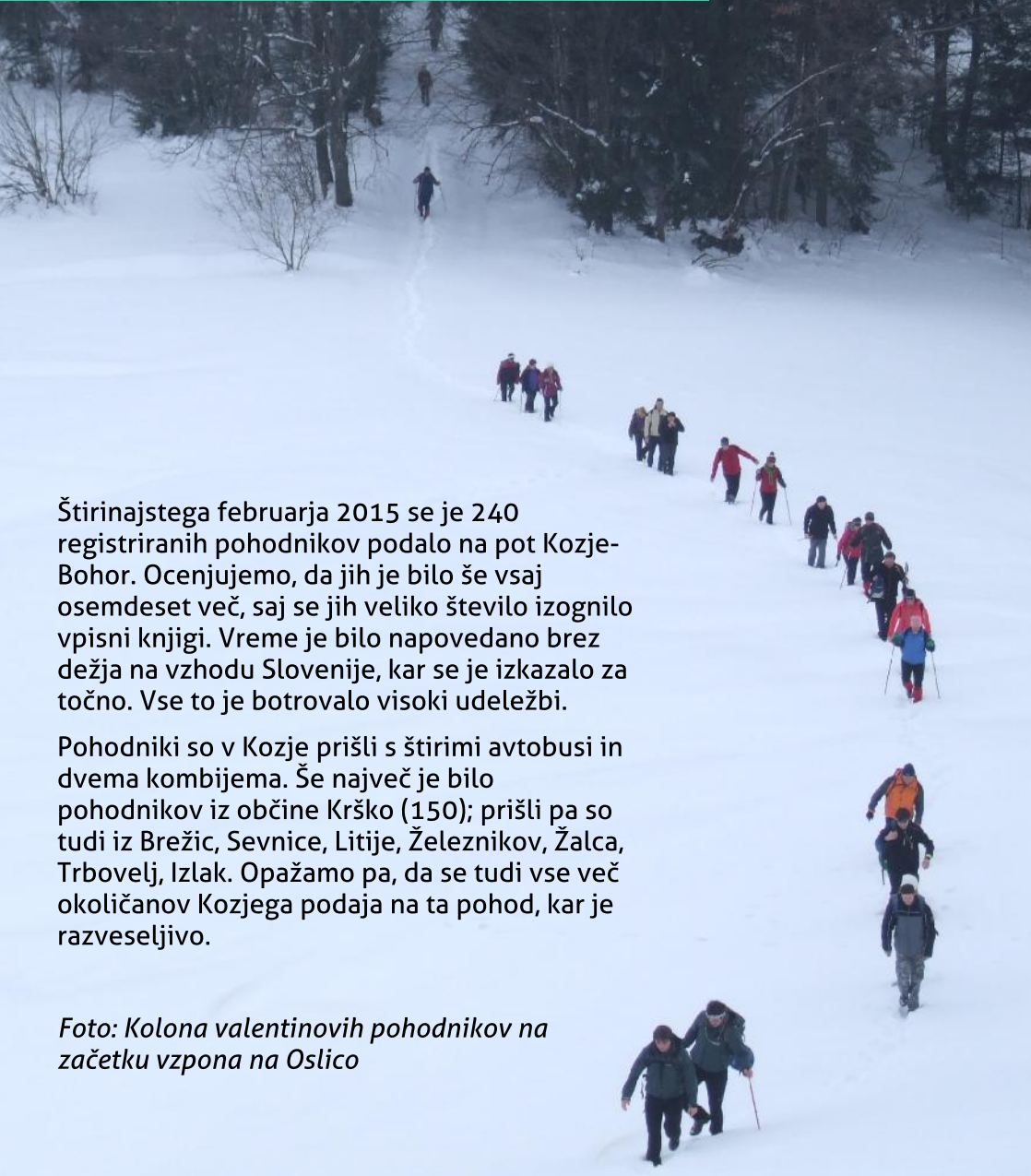
14. februar 2015

Marija Krušič

Štirinajstega februarja 2015 se je 240 registriranih pohodnikov podalo na pot Kozje-Bohor. Ocenjujemo, da jih je bilo še vsaj osemdeset več, saj se jih veliko število izognilo vpisni knjigi. Vreme je bilo napovedano brez dežja na vzhodu Slovenije, kar se je izkazalo za točno. Vse to je botrovalo visoki udeležbi.

Pohodniki so v Kozje prišli s štirimi avtobusi in dvema kombijema. Še največ je bilo pohodnikov iz občine Krško (150); prišli pa so tudi iz Brežic, Sevnice, Litije, Železnikov, Žalca, Trbovelj, Izlaka. Opažamo pa, da se tudi vse več okoličanov Kozjega podaja na ta pohod, kar je razveseljivo.

Foto: Kolona valentinovih pohodnikov na začetku vzpona na Oslico

Jezikova nedelja

3. maj 2015

Jelka Urh

Na lepo sončno nedeljo, 3. maja 2015, se je na Bohorju odvijala tradicionalna 38. Jezikova nedelja. Tekmovalo se je v treh kategorijah in sicer najdaljši, najtežji in najbolj izvirno aranžiran jezik. Tekmovanja se je udeležilo 16 jezikov, od tega 8 v kategoriji dolžine, 5 v kategoriji teže in 3 v izvirnosti aranžiranja.

Komisija v sestavi Kunej Daniel, Ivačič Jože in Kunej Vesna so izmerili, stehali in odločili zmagovalce v vseh treh kategorijah.

Najtežji jezik je prinesel g. Uduč Branko -2302 g, drugi najtežji g. Požun Petr - 2163 g intretji g. Kozole Lado - 1594 g.

Najdaljši jezik v izmeri 705 mm je prinesel Klavžar Miran, drugi v dolžini 680 mm Drenovec Špela, prav tako tudi tretjega v dolžini 675 mm Drenovec Špela.

Komisija je tudi soglasno potrdila, da je najlepše aranžiran jezik prinesla Magda Glas (Air Bohor), drugo mesto je prejela Mihaela Majcen (COCO CHANEL kolekcija), tretje pa Primož Klavžar (Torta za 38. Jezikovo nedeljo na Bohorju).

Juriš na Bohor

6. junij 2015

Marija Krušič

Planinski pohod, ki je potekal v okviru praznika Občine Krško, smo organizirali v soboto, 6. junija 2015. Pohodniki smo se zbrali ob 7.30 uri na parkirišču pred upravno stavbo na Titovi 106, Senovo. Bilo nas je 9, 28 mladih pohodnikov z vodniki pa je že 12 ur prej odšlo po isti trasi na Ravni log, kjer so imeli mini tabor in so nas, pohodnike, pričakali v soboto zjutraj.

Pohodnike sta pozdravila Hinko Uršič, predsednik PD Bohor Senovo, in Nuša Somrak, podžupanja Občine Krško. Na pot smo krenili ob 7:55. Peš smo šli skozi vzhodni del Senovega v zaselek Belo, od koder smo se povzpeli do c. sv. Jošta in od tam naprej na Ravni log, kjer nas je čakalo v mini taboru naših mladih planincev pričakalo presenečenje v obliki pogostitve in osvežilne pijače, pa tudi počitek se je že prilege. Po počitku smo nadaljevali pohod čez Ravni log, vrh Oslico in pod Debelim vrhom do planinske kočice, kjer je bil za pohodnike pripravljen okusen topli obrok. Spočiti in okrepani smo se od kočice spustili nazaj na Jablanca, vendar smo še prej obiskali partizansko bolnišnico v Travnem Lazu. Na Jablancah smo zjutraj pustili svoje avtomobile. Pohod je trajal 6 ur, efektivne hoje je bilo dobrih 5 ur. Pohodniki so bili zadovoljni; še posebej zato, ker na naših »juriših« spoznavajo manj znane poti in koticke Bohorja. Izpolnjena so bila tudi pričakovanja mlajših udeležencev, ki so povedali, da so se na pohod prijavili zato, da bi spoznali še druge planinske poti po Bohorju, za kar so najbolj primerni organizirani in vodeni pohodi. Naj dodamo še to: za pohod niso udeleženci plačali nikakršne »startnine« ali druge oblike sofinanciranja stroškov pohoda. Stroške priprave trase pohoda (2 člana sta nekaj dni prej očistila in pripravila pot, ki sicer ni markirana) in pogostitve pohodnikov smo pokrili z lastnimi sredstvi oz. iz sredstev Občine Krško ob občinskem prazniku.

Kostanjeva nedelja

18. oktober 2015

Jelka Urh

Ob sedmih zjutra smo na Bohor prispeli Matjaž, David in jaz. Sevada s polnim nahrbtnikom kostanja in z namenom pomagati rezati kostanj. Izkazal se je oskrbnik kočje Branko, ki je že imel pripravljenega in anezanega preecej kostanja in tudi peč je bila že zakurjena. Prav tako so imeli pripravljeno pecivo iz kostanja. Peko kostanja so prevzeli Klemen, Blaž, Gregor in Aleš. Ob osmih so že prihajali prvi obiskovalci. Vsak je dobil zavitek pečenega kostanja. Peka sladkega kostanja je trajala vse do zgodnjega popoldneva, ko je obisk kočje pojenjal.

Kostanjeva nedelja sicer nima množičnega značaja, ima pa jeseni pečen kostanj v topli kočji za obiskovalce prav poseben čar.

Foto: Priprava in peka kostanja

TAKRAT SMO BILI MLADI IN SKROMNI

Pogovor s Tončko Požun

Sonja Kostevc

Z gospo Tončko Požun sva bili dogovorjeni, da pridem ob 10. uri po njo. Ker točnost ni moja čednost, sem tokrat prav posebej pazila, da bom pravočasna. Pred stanovanjskim blokom na Senovem me je že čakala prijetna, prijazna starejša gospa. Ne bi ji pripisala več kot 80 let, pa jih bo letos imela že 93. Pozdravili in predstavili sva se, sedli v avto in se odpeljali proti Bohorju.

Pogovor je kar takoj stekel, brez začetne zadrege. Malo sva pokritizirali vreme, malo politiko – in že sva bili pri planincih. Tu pa ni bilo nobene kritike, le lepi spomini. Tudi meni posebno ljubi spomini, ko mi je gospa Tončka povedala, da je bila rojena istega leta kot moj oče - 1923; vrstnika sta bila, oba Senovčana, oba zvesta planinca od začetka delovanja planinskega društva.

V koči sva sedli v staro planinsko sobo, k peči. S sabo je prinesla nekaj starih fotografij, večino posnetih na Bohorju: Špic-hrib, Škofov travnik, Oslica, Javornik z razglednim stolpom, gradnja planinske kočice, skupinske slike planinskih odbornikov in kar nekaj fotografij vesele dekliške družbe.

Na mizo pred naju sem postavila pepelnik, v katerem je bil mah, vanj pa je bil zapičen en cvet jarice. Jo poznate? sem jo vprašala. *»Ja, seveda, to je jarica. Ampak je zaščiten, ne sme se je trgati«* mi je odgovorila. No, saj jih nisem trgala, le eno sem vzela. Prejšnji dan sem namreč na Debelem vrhu utrgala en sam cvet in ga nesla pokazati novima oskrbnikoma kočice, prepričana, da je ne poznata. Pa sta me prav tako oštela: *»Jarica je zaščiten, ne sme se je trgati«*

Foto: "Ja, takrat smo bili mladi in skromni, z vsem zadovoljni, pa lepo smo se imeli..."

»Dobrih trideset let sem imela takrat. V službi sem bila na rudniku, v knjigovodstvu. Pridobila sem si zaupanje šefov, zato sem pomagala blagajniku, ko smo šteli denar za plače, pa z njim sem hodila po denar za plače. Vedno sva šla po denar dva, nekaj časa v banko v Trbovlje, potem v Celje, pa v Novo mesto, nazadnje v Krško; pač tako kot se je spreminjal sedež okraja. Zaradi teh izkušenj z denarjem in knjigovodstvom so me predlagali in izvolili za blagajničarko planinskega društva. Kar 15 let sem bila blagajničarka, od 1956 do 1971. Predsednik društva je bil takrat Anton Javorič, tajnik pa Stojan Šibila. V odboru so bili Breznik Lovro, Verstovšek, Peternel Drago, Radi Ivan, Fišer Drago, Kostevc Mirko in Viki, Žičkar Jože; od žensk pa poleg mene še Jelenko Nadka, Jesenšek Silva, Habicht Meta. No, mogoče sem še koga pozabila.

V tistih letih smo v glavnem delali pri koči; gradili smo novo kočjo na pogorišču bivšega Lovskega doma, ki je bil požgan med vojno. Zelo velika in pomembna je bila pomoč Rudnika Senovo in Elektranne Brestanica; prispevala sta material, prevoze, poslala skupine delavcev na udarniške akcije pri koči, marsikaj za kočjo je bilo narejenega v mehaničnih delavnicah Rudnika in Elektranne. Pa tudi člani društva smo veliko delali takrat pri koči. Vsak teden smo šli na Bohor, večkrat šele po službi, nazaj pa zvečer – v mraku ali že v trdi temi. Vsak je s sabo prinesel kaj za jest, pa smo si naredili malico.

Tudi na izlete smo hodili. Spomnim se, ko smo šli na naš prvi izlet na Triglav (avgusta 1959). Okrog 20 nas je bilo. Z avtobusom smo se peljali do Mojstrane, potem pa peš do Aljaževega doma v Vratih. Tam smo prespali, zgodaj zjutraj pa smo krenili proti vrhu. Že takoj zjutraj se nisem prav dobro počutila, ko pa se je pot postavila pokonci in je Nadka tam nekje spredaj zaklicala: »Tončka, klini«, me je do konca zvililo v trebuhu. Obrnila sem se in sama odšla nazaj do Aljaževega doma. Sama sem šla v Bohinj. Tam sem srečala planince – železničarje iz Koroške Bele. Z njimi sem šla čez Komarčo proti Triglavskim jezerom, dokler nisem srečala senovskih planincev in se z njimi vrnila čez Komno v Bohinj. Spomnim se tudi izleta iz Logarske doline pod Brano do Kamniškega sedla in potem v dolino v Kamniško Bistrico. Pa na Prehodavce smo šli. Tam je imelo planinsko kočjo PD Radeče in smo se srečevali s planinci iz Zasavja. Ko pa smo šli na izlete v bližnje hribe, smo se včasih peljali z elektrarniškim federalom (tovornjak); Javorič ga je vozil. Tako smo se peljali na Gorjance, pa čez Gorjance na Plitvička jezera... In tudi drugi planinci so prihajali k nam, iz Ljubljane, Celja, Zasavja, največ pa iz Hrvaške. Skrbeli smo za propagando in sodelovanje z drugimi društvi. Želeli smo čim več obiskovalcev privabiti na Bohor. Tudi sami smo se znali imeti lepo na Bohorju. V planinski koči smo organizirali silvestrovanje, pa pustovanje. Takrat nismo imeli pustnih oblek in mask. Nekaj se nas je zavilo v bele rjuhe in smo predstavljali »arabce«. Ja, seveda, bili smo mladi in skromni, znali smo trdo delati, znali pa smo se tudi zabavati, se imeti lepo. Bile smo dobre prijateljice: Nadka Jelenko, Silva Jesenšek in jaz. Včasih je bila z nami tudi Pavla Maroh. Povsod smo hodile skupaj in vedno smo se imele lepo. Nobene od njih ni več; Silve ni že skoraj deset let, Nadka je umrla lani. Le spomini so še, lepi spomini.«

Debeli dve uri sva že klepetali. Tako prijetna sogovornica je gospa Tončka. Odličen spomin ima in svoje spomine zna pripovedovati tako zanimivo, iskriivo, hudomušno. Vse pripovedi spremlja tudi žar v njenih očeh: ko se nasmeje, se ji zaiskrijo, ob nekih spominih se orosijo. Preden odideva iz planinske kočice, stopiva še k panoju s starimi fotografijami. Pokaže na srednjo fotografijo in pravi: »Od vseh takrat že odraslih planincev na tej fotografiji sem samo še jaz med živimi«. S prstom gre od obraza do obraza in našteva imena: »Tone Javorič z ženo in hčerko, Ivan Radi, Lokajner, Stojan Šibila s hčerko, Danica Urh Weissbacher, Ivanka Bobovnik, Drago Peternel, to je Nadka, tule na desni sem pa jaz...« Pogledava še ostale fotografije, vsako posebej. In vsako posebej gospa Tončka pokomentira: »Ja, toliko se nas je zbralo na prireditvah na Bohorju. Ves Špichrib nas je bil poln« in »Pa na Javorniku smo imeli razgledni stolp. Oh, kako daleč se je videlo z njega«.

Gospa Tončka je ena redkih Slovenk, ki nič ne jamra (bi rekel naš predsednik vlade): »Ni mi bilo vselej v življenju lahko. Bili so tudi hudi časi. Ampak z delom in dobro voljo se vse premaga. Velikokrat mi je bilo tudi lepo in s sabo nosim lepe spomine. Hvaležna sem, da mi zdravje še dobro služi in lahko sama skrbim zase. Nimam družine in otrok. Dolgo sem bila doma in skrbela za starše, potem se je pa življenje tako obračalo, da sem ga preživljala sama. Ampak vedno sem imela ob sebi dobre ljudi, dobre prijatelje. Tudi sedaj še imam dobre ljudi. Posebej imam rada moje nečake, nečakinje in njihove družine. Polepšajo mi marsikateri dan.« Draga gospa Tončka, pristrčna hvala za ta »ženski klepet« na Bohorju. Zelo lepo mi je bilo z vami. Naj zdravje ostane vaš zaveznik in naj vam bo še dolgo lepo.

Foto: Družčina med gradnjo kočice na Bohorju v prvih letih društva. Koča se je gradila med 1956 in 1959. Od vseh odraslih planincev na tej fotografiji je še med živimi samo še gospa Tončka

GRAJSKA GOSPODA Z BOHORJA

Sonja Kostevc

Na planinskih pohodih klepetamo o marsičem. Na vrsto so prišli tudi gradovi: gradovi kar tako, gradovi v Posavju, gradovi na Bohorju...

Ali kaj veš o gradovih na Bohorju, me je

vprašal Ljubo iz Sevnice? Ja, nekaj vem: grad Podsreda, Podčetrtek, Planina,... Ne, nisem mislil teh. Ti so ob vznožju, okrog bohorskega hribovja. Ali poznaš katerega, ki je bil prav na pobočjih Bohorja? Grad na Bohorju? Se hecaš?

Še isti večer sem prejela e-pošto z zemljevidom. »Pošiljam ti izziv«, je bilo dopisano. Sprejela sem ta izziv in brskanje se je začelo: brskanje po internetu, po knjižnicah, po grmovju nad Reštanjem, po spominih domačinov...

Začnimo z Rajhenburgom, najstarejšim gradom na Slovenskem, saj je zgodovina vseh gradov v Posavju povezana. V pisnih virih se grad Rajhenburg omenja že v letu 895, ko je kralj Arnulf podelil svojemu fevdniku Valtunu v popolno last tri kraljeve kmetije ob Savi pri Rajhenburgu. V letu 1043 je kot dediščina grofice Heme (po nekih virih pa z zamenjavo) grad postal last salzburške nadškofije. Po letu 1091, ko je Slavonija postala del Ogrske, so se začeli čezmejni vdori Ogrov v dolino Save. V času vpadov je bil grad razrušen, vendar ga je salzburški nadškof Konrad pred letom 1147 znova pozidal. Že v letu 1141 je bil omenjen prvi rajhenburški vitez Otto de Richenbrvc, grad pa se je pozneje omenjal kot utrdba. Za varovanje posesti salzburške nadškofije so bile ob meji posesti zgrajene nove utrdbe, med drugimi tudi **Reštanj**, **Tvarog in Šperenberg**. Zgrajeni so bili v 13. stoletju in so bili, tako kot drugi gradovi v Posavju, del stare salzburške posesti. Z gradovi so gospodarili »**ministeriali**« (v fevdalizmu pripadniki višjega sloja nižjega plemstva, ki so opravljali vojaško ali upravno službo pri višjem plemiču), ki so jih imenovali salzburški škofi. Na gradovih so živeli kot »**kastelani**«, ki so grad upravljali z grajsko posadko, v kateri so bili vratar in nekaj stražarjev. Lahko pa so grad s pripadajočimi posestvi prejeli »**v fevd**«, ki so ga obdelovali kmetje in fevdalcu kot plačilo za najem kmetije letno oddajali del svojega pridelka in dodatno še nekaj dni na teden delali na tistem delu fevda (pridvorna posest), ki je pripadal fevdalcu. Ko so fevdalci prenehali služiti svojemu gospodarju, jim je ta fevd odzvel.

Nekateri izmed ministerialov so bili, predvsem zaradi svojih vojaških zaslug, povišani v **viteze** in so s tem pridobili plemiški stan. Vitezi so bili v glavnem pripadniki nižjega plemstva. Bili so odvisni od svojega fevdalnega gospoda in so zanj poleg vojaške službe opravljali tudi druge naloge (pobiranje davkov, zatiranje uporov...). Za svoje usluge so od fevdalnega gospoda dobivali fevde in del vojnega plena. S propadanjem fevdalizma je propadalo tudi viteštvo. Vitezi so izgubili materialno osnovo in bogate zaščitnike in mnogi so postali cestni roparji.

Grad Reštanj

Na vzpetini nad vasjo Reštanj so še vidne razvaline nekdanjega gradu. Majhen in nepomemben je bil skupaj z drugimi gradovi v Posavju del stare salzburške posesti. Na njem so kot salzburški ministeriali gospodovali vitezi Reštanjski, verjetno sorodniki bližnje rajhenburške gospode. Kot prvi od Reštanjskih vitezov je bil v dokumentu iz leta 1235 omenjen **Albert Reštanjski**. V letih 1279 – 1284 se omenja **Vulfing Reštanjski**.

Prva neposredna pisna omemba gradu pa sega v leto 1304, ko sta se **Gottfried Reštanjski** in njegova žena **Margareta Kalheimska** odpovedala nekemu »domcu« na Reštanju, in v zameno dobila v fevd grad Reštanj ter obljubila, da ga bosta skrbno varovala in ga ne bosta odtujila. Od takrat naprej grad ni bil več obnovljen. Poroča Gottfrieda Reštanjskega z Margareto iz rodbine salzburških ministerialov Kalheimskih, kaže, da je bil ugled Reštanjskih dovolj visok, da je omogočal poroko v rodbino gosposkega stanu.

Foto: Ostanke Gradu Reštanj in zgradbe v kateri je bila cisterno z vodo

Na začetku 15. stoletja je rod reštanjskih vitezov izumrl. Zadnji od njih je bil Jorg Reštanjski (omenjen 1414. leta). Leta 1432 je na gradu že gospodaril salzburški oskrbnik – »pfleger von Reyhnstain«, Leta 1441 je bila omenjena grajska kapela sv. Jošta (s. Jobst)

Leta 1479 so grad zavzeli Ogrji (*Matija Korvin - Kralj Matjaž*). Po ustnem izročilu naj bi napadalci na grad »streljali« z dolgimi verigami, ki so razruvale zidovje in so po njem preplezali v grad. Leta 1494 so grad vrnili salzburškim nadškofom. Tedaj je bil verjetno že v razvalinah in ga niso več obnovili. Legenda, ki pa nima zgodovinske podlage, govori, da so leta 1573 grad razrušili *kmečki uporniki* in pobili vse razen ene grajske hčere, ki je storila samomor – skočila je v grajski vodnjak. Njena sestra, ki je ob napadu na grad ni bilo doma, pa je šla živet v studeniški samostan. Iz pisnih dokumentov je razvidno, da je v samostan Studenice zares odšlo kar nekaj hčera Gotfrida in Vulfinga Reštanjskega: Gertruda, Rihca, Agneza, Margareta in Zofija

Od gradu je ostalo le še nekaj zidovja, pozneje pa so kmetje to kamenje uporabili za gradnjo svojih domov.

V ruševinah – ostankih gradu je še danes delno ohranjena cisterna, ki kaže tehniko, kako so se na srednjeveških gradovih oskrbovali s pitno vodo. Cisterna je bila pozidana v samostojni pravokotni stavbi, prislonjeni k južnemu grajskemu obzidju. V notranjem delu stavbe so bile stene zaokrožene, da so oblikovale krog s premerom okrog 4 metre. Sredi tega kroga je bil vodni jašek premera približno 1 meter in je imel funkcijo zbiralnika vode. V spodnjem delu zgradbe so bili urejeni filtri za precejanje vode (podobno kot na gradu Celje).

Grad Tvarog

Ime gradu kaže na staroslovansko svetišče, posvečeno bogu sonca Tvarogu – Svarunu . Grad Terog (Tvarog, Twarog) je stal blizu gradu Reštanj, pod Plešivcem, nad Dobrovo.. Območje je tedaj pripadalo rajhenburški posesti, ki je bila v lasti salzburške nadškofije. Tvaroški vitezi so omenjeni kot salzburški gradniki v obdobju 1246 – 1325. Prvi med njimi, **Prehtlinus de Twaroch**, je omenjen v dokumentu iz leta 1246. Na listini, izdani leta 1268 v Brežicah, je med pričami naveden kot »dominus« Rajnbert Tvaroški (oz. Prehtlin Tvaroški). V istem času, ko je na Reštanju gospodaril Vulfing Reštanjski (1279 – 1284), je bil na Tvarogu **Oton Tvaroški** (1277 – 1281), ki je imel za ženo Gizelo, sestro Friderika iz Wolfsaua na nemškem Štajerskem. Gizelina dota je bila 21 kmetij, mlin in domec. Višina dote kot tudi njeno sorodstvo z dvema vplivnima rodbinama (Gizelin nečak je pozneje postal lavantinski škof) kaže, da Tvaroški niso bili nepomembni plemiči.

Rajnbert iz Šperenberga se je leta 1300 odpovedal gradu Tvarog, ki mu ga je bil salzburški nadškof izročil v oskrbo (na preklic). To pomeni, da so bili vitezi Tvaroški in Šperenberški v sorodstvu, Rajnbert je bil morda celo sin Otona Tvaroškega. **Vulfing Tvaroški** je imenovan v listinah iz leta 1316, vendar ni zanesljivo, ali je bil posestnik gradu Tvarog. Kot poslednja svojega rodu se 1325. leta omenja **Gerwich**, sestra Vulfinga Tvaroškega, poročena v rodbino Lipniških, ki so bili gosposkega stanu in v sorodu s salzburškim nadškofom. Pozneje grad Tvarog ni več omenjen, v urbarju za Sevnico iz leta 1448 so omenjene le kmetije nad Tvarogom, vendar ni razvidno, ali gre za grad ali kraj.

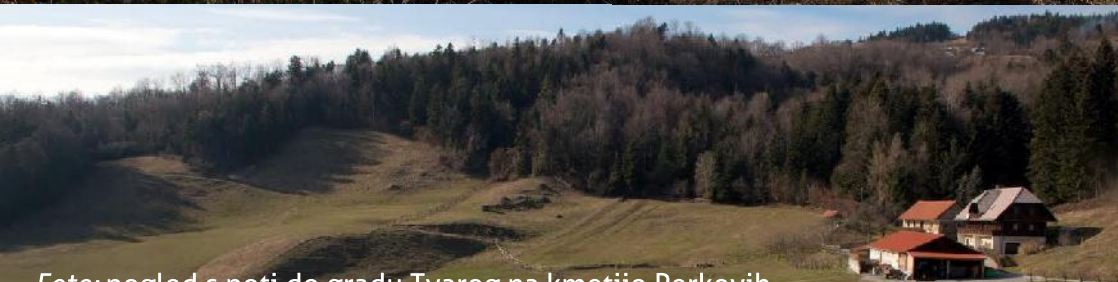

Foto: pogled s poti do gradu Tvarog na kmetijo Perkovich

Grad Šperenberg (Sperrenberg)

Ob koncu 13. stoletja se je v okolici Rajhenburga pojavil še grad Šperenberg, katerega natančna lokacija ni znana. Razni viri navajajo različne možne lokacije. Ena od njih bi po navedbah Borisa Hajdinjaka lahko bila današnji zaselek **Kamenski hrib** pri Presladolu; Ivan Stopar pa navaja domnevo po Pircheggerju, da naj bi grad stal na **Likovem vrhu**, v Dolenjem Leskovcu pri Blanci

Grad Šperenberg je bil v posesti rajhenburških vitezov, salzburških ministerialov, ki so se v 14. stoletju imenovali po gradu – **vitezi Šperenberški**.

Omenjen je bil šele leta 1300 in sicer kot »gradišče«, kar pomeni, da je bil že razrušen ali pa so ga začeli na novo staviti. To izhaja iz listine, s katero se je **Rajnbert Šperenberški** zavezal salzburškemu nadškofu, da ne bodo ne on ne kateri njegovih dedičev gradu več zidali ali obnavljali brez njegovega posebnega dovoljenja. Hkrati se je zase in za vse svoje dediče odpovedal vsem zahtevam do gradu Tvarog, razen tistih, ki mu jih je podelil nadškof Konrad IV. Iz tega se da sklepati, da je bil Rajnbert sorodnik in eden od dedičev Tvaroških, morda celo sin Otona Tvaroškega.

Vitezi Šperenberški so obljubo držali – grad ni bil nikoli več obnovljen..

Leta 1342 je Rajnpreht II. prodal gradišče, ki ga je podedoval od svojega očeta, skupaj s šestimi vasmi celjskemu grofu Frideriku. S to prodajo pa se ni strinjala salzburška nadškofija, ki je leta 1441 dodelila gradišče in 164 pripadajočih posesti Hansu Rajhenburškemu.

Viri:

Dr. Ivan Stopar: Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji med Kozjanskim in porečjem Save ,
Dr. Dušan Kos: Vitez in grad, Boris Hajdinjak, prof. zgodovine in geografije, Prva
gimnazija Maribor: znanstveni članek »Rajhenburški do začetka 15. stoletja«

PREVENTIVA - PRAVILNA UPORABA ČELADE

Damjan Omerzu

Čelada je postala nepogrešljiv del opreme za planince.

Kdaj na turi na glavo namestimo čelado? Splošno pravilo je, da takoj, ko se približamo terenu, kjer nam lahko od zgoraj na glavo pade kamenje. Tukaj posebej izstopa gibanje pod stenami in vzpenjanje po kaminih ter koluarjih, sploh še se nam nami gibajo drugi planinci. Poleg zaščite pred padajočim kamenjem, lahko čelada pomaga tudi padcih, kjer zmanjša možnost usodnega udarca v glavo.

Kakšna čelada je ustrezna? Ustrezne čelade so samo čelade, ki so namensko narejene za planince. Kolesarske in podobne čelade niso primerne, saj niso prilagojene udarcem od zgoraj.

Kako pravilno namestimo čelado?

1. Prilagodimo notranji obroč, da nam objame glavo (to naredimo že doma ali najkasneje na izhodišču ture).
2. Čelado namestimo na glavo tako, da se ne nagiba nazaj ali naprej (slika spodaj).
3. Zategnemo in poravnamo paščke. Pustimo toliko prostora, da lahko med pašček in brado vtaknemo prst.

Foto: Ustrezna uporaba čelade na poti na Bavški Grintovec in Montaž

PREVENTIVA - PRAKTIČNA UPORABA PAMETNEGA TELEFONA

Damjan Omerzu

Nesreča nikoli ne počiva. Enako je v hribih. Slovenski gorski reševalci v zadnjih letih opravijo kar 400 reševanj. Pogosto je problem, ker reševalci ne poznajo natančne lokacije ponesrečenega.

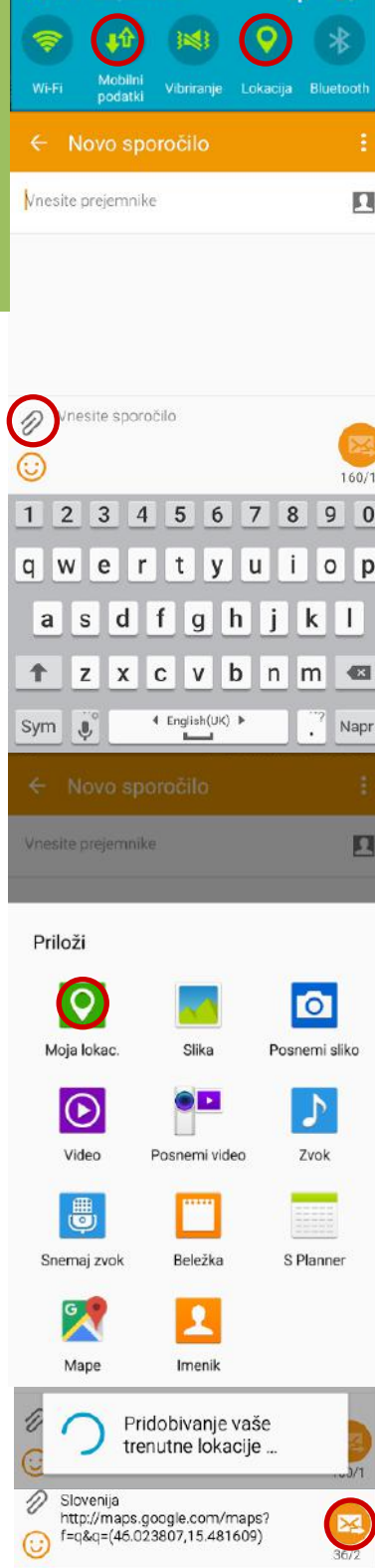
Kljub temu, da v hribe zbežimo pred vsakodnevnim vrvežem, internetom in telefoni, je mobilni telefon še vedno del obvezne opreme. Pa tudi če ugasnjen počiva v nahrbtniku, v primeru nesreče je še vedno pri roki.

Novejši pametni telefoni pa nam lahko poleg klica na pomoč pomagajo tudi sporočiti našo natančno lokacijo. To omogoča vgrajen GPS sprejemnik, katerega natančnost se še poveča, ker mobilni telefon pri določanju lokacije, poleg GPS satelitov, upošteva bližnje oddajnike mobilnega signala.

Na slikah ob strani si lahko ogledate enostaven način pošiljanja svoje lokacije preko MMS-a.

Slabost predstavljene možnosti je potreba po mobilnem prenosu podatkov, kar je v hribih lahko problem. Rešitev ponuja brezplačna aplikacija "Lost Rescue", kjer za pošiljanje zadošča SMS.

Vsebina je povzeta po članku na strani GRS Kamnik (M. Šerkezi, 23. 1. 2016).

ZANIMIVOST - VARNOST V GORAH NEKOČ IN DANES

Damjan Omerzu

Časi se spreminjajo in kljub temu, da so "stari ljudje" razvili marsikatero misel, ki še danes povsem drži, moramo vsaj na področju varnosti v gorah v korak s časom.

Vedno je zanimivo listati po starih knjigah in spoznavati planinske navade tistih časov. Na fotografiji je primer iz knjige Slovenske gore (Mladinska knjiga, 1982), kjer je k fotografiji pripisano: "Naša slika ni samo za družinski album, marveč je za zgled pametnega, varnega in vzgojnega gorolazanje."

Kljub temu, da je to davnega leta 1982 res bil primer zglednega planinarjenja, pa se z današnjo doktrino kreše vsaj v naslednjih točkah:

- ▶ En nahrbtnik za šest člansko družino ne more zadostovati, če želimo s seboj imeti vsaj minimalno opremo in dovolj tekočine.
- ▶ Hoja "zgoraj brez" je odsvetovana zaradi močnega UV sevanja. Poleg ustreznih oblačil je priporočljiva uporaba pokrivala, sončnih očal in sončne kreme z visokim faktorjem.
- ▶ Prikazana naveza na vrv je povsem neprimerna, saj lahko v primeru zdrs enega, v prepad zgrmi cela skupina.
- ▶ Na prikazanem terenu je priporočljiva uporaba čelade.

ZAHVALA PODPORNIKOM DRUŠTVA

